

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ” เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) การศึกษานี้แบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย ผลการศึกษา วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ ฯลฯ เพื่อนำมาอ้างอิงประกอบการศึกษา
2. ศึกษาจากภาคสนาม (Field Research) ศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักสังคมสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีจำนวนนักสังคมสงเคราะห์รวมทั้งสิ้น 176 คน และผู้ศึกษาสุ่มจากประชากรทั้งหมดด้วยวิธีการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 76 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมาจากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ
- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักสังคมสงเคราะห์ เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยข้อมูลที่ใช้ประกอบด้วยปัจจัยภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้าน ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านความมั่นคงในอาชีพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมใน การทำงาน และปัจจัยภายใน ได้แก่ปัจจัยด้านปัจจัยด้านค่านิยมในอาชีพ ปัจจัยด้านความมีอิสระ ในการทำงาน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักสังคม สงเคราะห์ของนักสังคมสงเคราะห์กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

2. ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) และ คำถามปลายปิด (Close-ended question) โดยคำถามในส่วนของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยกำหนด เป็นปัจจัยด้านต่าง ๆ ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้คะแนน 3 ระดับ คือ

มาก 3 คะแนน

ปานกลาง 2 คะแนน

น้อย 1 คะแนน

เกณฑ์คะแนนของค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละตัวแปรมาเป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่ม โดยวิธี ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{3-1}{3} = 0.66$$

ซึ่งสามารถแปลหมายได้ดังนี้

นักสังคมให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคม สงเคราะห์น้อย มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.66 คะแนน

นักสังคมให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคม สงเคราะห์ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.67-2.33 คะแนน

นักสังคมให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคม สงเคราะห์มาก มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.00 คะแนน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎีจากหนังสือต่าง ๆ ผลงานวิจัย ตลอดจนเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแบบสอบถามต่าง ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)
2. นำข้อมูลและแนวคิดที่รวบรวมมาได้จากการทบทวนวรรณกรรม นำมาสรุปพร้อมทั้งกำหนดขอบเขตและกรอบแนวทางการศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษาและมีลักษณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อเท็จจริงได้
3. นำแบบสอบถามมาเรียบเรียงเสนอเพิ่มเติมตรวจสอบ แก้ไข เพื่อให้แบบสอบถามน่าเชื่อถือและสามารถใช้เป็นแบบสอบถามได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) จำนวน 76 ชุด เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลภาคสนาม โดยนำแบบสอบถามแจกให้กับนักสังคมสงเคราะห์กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ โดยการประสานงานกับกองการเจ้าหน้าที่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขอรายชื่อผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์สังกัดกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จากนั้นนำรายชื่อมาเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลากแบบไม่คืนฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 76 คน แจกแบบสอบถามให้นักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามหน่วยงานที่สังกัดและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ในกรณีที่หน่วยงานอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด ระหว่างวันที่ 20 ธันวาคม 2552-วันที่ 23 มกราคม 2553 ซึ่งผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของคำตอบทันทีที่ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science SPSS) และนำเสนอข้อมูลที่ได้ด้วยการบรรยายประกอบตารางสถิติ เพื่ออธิบายลักษณะ

1. การแจกแจงความถี่และอัตราร้อยละ (Percentage) ของข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์
2. ค่าเฉลี่ย เพื่อหาระดับของปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นนักสังคมสงเคราะห์